

273

K O N W E N C J A

między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Rumunii, dotycząca współpracy intelektualnej, podpisana w Warszawie dnia 27 listopada 1936 r.

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
M Y, I G N A C Y M O Ś C I C K I,
PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ,

wszem wobec i każdemu z osobna, komu o tym wiedzieć należy, wiadomym czynimy:

Dnia dwudziestego siódmego listopada tysiąc dziewięćset trzydziestego szóstego roku podpisana została w Warszawie między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Królestwa Rumunii konwencja wraz z protokołem, dotyczące współpracy intelektualnej, o następującym brzmieniu dosłownym:

Przekład.

K O N W E N C J A

pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Rumunii dotycząca współpracy intelektualnej.

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

i

JEGO KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓL RUMUNII

mając na względzie węzły przymierza łączącego Polskę i Rumunię;

ożywieni pragnieniem zacieśnienia i pogłębienia szczerej przyjaźni, która łączyła zawsze w przeszłości oba Narody;

świadomi wspólnych celów, do których Polska i Rumunia dążą w dziedzinie politycznej, intelektualnej i społecznej;

oraz przekonani, że współpraca intelektualna stanowi jeden z najsukuteczniejszych środków do osiągnięcia tych zamierzeń;

postanowili zawrzeć w tym celu Konwencję i mianowali swymi Pełnomocnikami:

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej:

J. E. Pana Józefa BECKA, Ministra Spraw Zagranicznych,

Jego Królewska Mość Król Rumunii:

J. E. Pana Wiktora ANTONESCU, Ministra Spraw Zagranicznych,

którzy po przedstawieniu sobie wzajemnie swych pełnomocnictw, uznanych za sporządzone w dobrej i należytej formie, zgodzili się na następujące postanowienia:

Artykuł 1.

Celem zachowania i rozwijania spuścizny kulturalnej obu Narodów oraz wspólnych dążeń intelektualnych, stanowiących jedną z podstaw przyjaźni łączącej oba Narody, Wysokie Umawiające się Strony zgadzają się na:

CONVENTION

entre la République de Pologne et le Royaume de Roumanie relative à la Collaboration Intellectuelle.

LE PRÉSIDENT DE LA RÉPUBLIQUE
DE POLOGNE

et

SA MAJESTÉ LE ROI DE ROUMANIE

prenant en considération les liens d'alliance qui unissent la Pologne et la Roumanie,

animés du désir de resserrer et d'approfondir l'amitié sincère qui a toujours rapproché les deux Nations dans le passé,

conscients des buts communs que la Pologne et la Roumanie poursuivent dans le domaine politique, intellectuel et social

et convaincus que la collaboration intellectuelle constitue un des moyens les plus efficaces pour atteindre ces fins,

ont résolu de conclure une Convention à cet effet et ont nommé leurs Plénipotentiaires respectifs, à savoir:

Le Président de la République de Pologne:

S. E. Monsieur Józef BECK, Ministre des Affaires Étrangères;

Sa Majesté le Roi de Roumanie:

S. E. Monsieur Victor ANTONESCU, Ministre des Affaires Étrangères,

lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs trouvés en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes:

Article 1.

En vue de conserver et de développer le patrimoine culturel réciproque et les aspirations intellectuelles communes, constituant une des bases de l'amitié qui unit les deux Nations, les Hautes Parties Contractantes sont d'accord pour:

1) organizowanie misji naukowych polskich w Rumunii — i rumuńskich w Polsce, celem popierania badań nad stosunkami między Rumunią a Polską;

2) zachęcanie i ułatwianie wymiany profesorów, studentów, uczniów szkół powszechnych i średnich, oraz członków organizacji sportowych i młodzieżowych obu krajów, a to przez stwarzanie najkorzystniejszych po temu warunków;

3) popieranie przekładów na język rumuński arcydzieł literatury i nauki polskiej, zarówno jak i przekładów na język polski arcydzieł literatury i nauki rumuńskiej;

4) ułatwianie stosunków i współpracy pomiędzy przedstawicielami nauki, literatury, sztuki, teatru, muzyki, prasy, filmu i radia obu Wysokich Umawiających się Stron.

Artykuł 2.

Wobec tego, że dobra znajomość kraju i narodu jednej z Wysokich Umawiających się Stron, uzyskana w ciągu studiów przez młodzież drugiej Strony, jest jednym z najważniejszych czynników utrzymujących stosunki przyjaźni obu Narodów — każda z Wysokich Umawiających się Stron czuwać będzie nad tym, aby ustępy podręczników szkolnych, używanych na jej terytorium, a traktujące sprawy dotyczące drugiej Strony, były opracowane w duchu dla tej ostatniej przychylnym.

W tym celu Wysokie Umawiające się Strony będą sobie wzajemnie udzielać informacji co do wymienionych spraw i uwzględniania ich w programach swych szkół.

Artykuł 3.

Każda z Wysokich Umawiających się Stron będzie popierać na swym terytorium organizowanie wystaw sztuki drugiej Strony, zarówno jak i wystawianie sztuk teatralnych i filmów pochodzących od drugiej Umawiającej się Strony a posiadających wartość artystyczną.

Artykuł 4.

Każda z Wysokich Umawiających się Stron będzie zachęcać swe stacje nadawcze radiofoniczne do wymiany ze stacjami drugiej Strony, odpowiednich punktów swych programów, w celu przyczyniania się przez nadawanie specjalnych audycji radiofonicznych do popularyzowania historii, literatury, sztuki, muzyki, folkloru i wartości turystycznych drugiej Umawiającej się Strony.

1) Organiser des missions scientifiques polonaises en Roumanie et roumaines — en Pologne, afin de favoriser les études sur les rapports entre la Pologne et la Roumanie;

2) encourager et faciliter, en créant les conditions les plus avantageuses, l'échange de professeurs, d'étudiants, d'élèves de l'enseignement primaire et secondaire, ainsi que de membres des organisations sportives et de jeunesse des deux Pays;

3) favoriser la traduction en langue roumaine des chefs-d'oeuvre littéraires et scientifiques polonais, ainsi que la traduction en langue polonaise des chefs-d'oeuvre de la littérature et de la science roumaines;

4) faciliter les rapports et la collaboration entre les représentants de la science, de la littérature, des arts, du théâtre, de la musique, de la presse, du film et de la radio des deux Hautes Parties Contractantes.

Article 2.

Etant donné que la bonne connaissance du pays et du peuple d'une des Hautes Parties Contractantes acquise au cours des études par la jeunesse de l'autre Partie Contractante est un des facteurs les plus importants pour le maintien des relations amicales entre les deux Nations, chacune des Hautes Parties Contractantes veillera à ce que les passages des manuels scolaires en usage sur son territoire traitant les matières qui relèvent de l'autre Partie Contractante, soient élaborés dans un esprit favorable à celle-ci.

A cette fin les Hautes Parties Contractantes se communiqueront mutuellement les renseignements ayant trait auxdites matières à envisager dans les programmes d'études de leurs écoles respectives.

Article 3.

Chacune des Hautes Parties Contractantes favorisera sur son territoire l'organisation des expositions d'art de l'autre Partie Contractante, ainsi que les représentations des pièces de théâtre et des films provenant de l'autre Partie Contractante, qui ont une valeur artistique.

Article 4.

Chacune des Hautes Parties Contractantes encouragera ses postes émetteurs radiophoniques à échanger avec ceux de l'autre Partie Contractante des extraits appropriés de leurs programmes afin de contribuer par la radio-diffusion des auditions spéciales à populariser l'histoire, la littérature, les arts, la musique, le folklore et les valeurs touristiques de l'autre Partie Contractante.

Artykuł 5.

Do realizowania celów wskazanych w artykułach poprzednich będzie utworzona, skoro to tylko będzie możliwe, Mieszana Komisja Polsko-Rumuńska, złożona z dwu Podkomisji. Jedna z tych Podkomisji będzie miała siedzibę w Warszawie, druga zaś w Bukareszcie.

Każda Podkomisja pod przewodnictwem Ministra Oświaty Publicznej lub jego delegata składać się będzie z delegata Ministerstwa Oświaty, z delegata Ministerstwa Spraw Zagranicznych oraz Przedstawiciela Poselstwa drugiej Umawiającej się Strony.

Komisje zbierać się będą co najmniej raz na rok. Każda z nich wypracuje regulamin, którym będzie się posługiwać w ciągu swej działalności.

Artykuł 6.

Niniejsza Konwencja będzie ratyfikowana a dokumenty ratyfikacyjne zostaną wymienione w Bukareszcie, skoro to tylko będzie możliwe.

Wejdzie ona w życie trzydziestego dnia od daty wymiany pism ratyfikacyjnych.

Na dowód czego wyżej wymienieni Pełnomocnicy podpisali niniejszą Umowę, oraz wycisnęli na niej swoje pieczęcie.

Sporządzono w Warszawie w dwu egzemplarzach w języku francuskim dnia 27 listopada 1936 r.

L. S. *J. Beck*L. S. *Victor Antonescu*

PROTOKÓŁ.

Ze względu na więzy przymierza i tradycyjnej przyjaźni które łączą narody Polski i Rumuński,

mając na uwadze sąsiedztwo obu krajów i ich wspólne interesy polityczne, moralne i kulturalne,

z uwagi na znaczenie jakie Rządy Polski i Rumuński przywiązują do wychowania młodzieży oraz stwierdzając z zadowoleniem istnienie głębokiego powinowactwa pomiędzy młodzieżą obu krajów, posiadającą wspólne idee gorącego patriotyzmu,

niżej podpisani Ministrowie Spraw Zagranicznych Polski i Rumunii stwierdzają, że Rządy ich postanowiły obustronnie przyczynić się wszystkimi odpowiednimi środkami do rozwoju — pod ich opieką ściślejszej współpracy polskich i rumuńskich organizacji powołanych do wychowania młodzieży.

Warszawa, 27 listopada 1936 r.

*J. Beck**Victor Antonescu*

Article 5.

Afin de réaliser les buts indiqués dans les articles précédents, une Commission Mixte Polono-Roumaine composée de deux sous-commissions sera constituée aussitôt que faire se pourra. Une desdites sous-commissions aura son siège à Varsovie et l'autre à Bucarest.

Chaque sous-commission, présidée par le Ministre de l'Instruction Publique ou par un délégué de ce dernier sera composée d'un délégué du Ministère de l'Instruction Publique, d'un délégué du Ministère des Affaires Étrangères et d'un représentant de la Légation de l'autre Partie Contractante.

Les sous-commissions se réuniront au moins une fois par an. Chacune de ces sous-commissions élaborera un règlement dont elle se servira au cours de son exercice.

Article 6.

La présente Convention sera ratifiée et les instruments de ratification en seront échangés à Bucarest aussitôt que faire se pourra.

Elle entrera en vigueur le trentième jour après la date de l'échange des ratifications.

En foi de quoi les Plénipotentiaires susmentionnés ont signé la présente Convention et y ont apposé leurs cachets.

Fait à Varsovie, en double exemplaire, en français, le 27 novembre 1936.

L. S. *J. Beck*L. S. *Victor Antonescu*

PROCÈS — VERBAL.

Étant donné les liens d'alliance et d'amitié traditionnelle qui unissent les peuples de la Pologne et de la Roumanie,

tenant compte du voisinage des deux pays et de leurs intérêts communs politiques, moraux et culturels,

considérant toute l'importance que les Gouvernements Polonais et Roumain attachent à l'éducation de la jeunesse et heureux de constater les affinités profondes qui existent entre les jeunes des deux pays unies par les idées communes de patriotisme ardent,

les soussignés, Ministres des Affaires Étrangères de Pologne et de Roumanie, constatent que leurs Gouvernements respectifs ont résolu mutuellement de contribuer par tous les moyens appropriés au développement sous leurs auspices de la collaboration étroite entre les organisations polonaises et roumaines chargées de l'éducation de la jeunesse.

Varsovie, le 27 novembre 1936.

*J. Beck**Victor Antonescu*

Zaznajomiwszy się z powyższą konwencją i dołączonym do niej protokołem uznaliśmy je i uznajemy za słuszne, zarówno w całości, jak i każde z postanowień w nich zawartych; oświadczamy, że są przyjęte, ratyfikowane i potwierdzone i przyrzekamy, że będą niezmiennie zachowywane.

Na dowód czego, wydaliśmy Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej.

Warszawa, dnia 18 marca 1937 r.

(—) *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów:

(—) *Sławoj Składkowski*

Minister Spraw Zagranicznych:

(—) *Beck*

L. S.